

Otázky a odpovědi týkající se činnosti ZDVOP

leden 2022

Otázka:

Doložení souhlasu na žádosti. V případě, že budeme přijímat maminku s více dětmi např. dvojčata, nebo sourozenecká skupina), můžeme použít 1 tiskopis na více dětí? Nebo musím na každé dítě vystavit tiskopis zvlášť?

Odpověď: *Obě varianty jsou možné, tj. samostatná žádost pro každého sourozence nebo společná žádost pro všechny sourozence. I v případě samostatných žádostí však může OSPOD spojit obě žádosti do jednoho řízení a vydat o nich společné rozhodnutí. Bude-li situace u každého sourozence posouzena jinak, budou pak v rozhodnutí dva výroky pro každého sourozence zvlášť (vydání souhlasu pro prvního sourozence + zamítnutí souhlasu pro druhého sourozence).*

Otázka:

Kdo bude za dítě odpovědný, než dojde k uzavření smlouvy, např. rodiče přivedou před koncem pracovní doby na OSPOD 2 malé děti, s tím, že se o ně nemohou dočasně postarat, nemají možnost je převést do ZDVOP (ten je vzdálený 40km). Rodiče smlouvu chtějí následně uzavírat za děti jako zákonní zástupci. OSPOD pak tyto děti (se souhlasem rodičů) převezme do ZDVOP a následně i zprostředkuje rodičům sepsání smlouvy se ZDVOP. OSPOD tedy v roli veřejného poručníka děti převezme a následně krizově umístí. Je vhodné v takové situaci sepsat s rodiči např. protokol z jednání, souhlas s převozem dětí?

Odpověď: *OSPOD v popisované situaci nebude jednat v roli veřejného poručníka. Jako veřejný poručník vystupuje místně příslušný OSPOD jen v případě, že ani jeden z rodičů nemůže v plném rozsahu vykonávat rodičovskou odpovědnost a jednat za dítě ve věci uzavření smlouvy o poskytování ochrany a pomoci podle § 42a zákona č. 359/1999 Sb. V situaci, kdy jsou rodiče způsobilí za děti právně jednat a deklarují vůli uzavřít s provozovatelem ZDVOP smlouvu o poskytování ochrany a pomoci, jim může být OSPOD nápomocen se zprostředkováním kontaktu s provozovatelem ZDVOP. Pokud jde o převoz dětí do místa, kde se nachází ZDVOP, může se OSPOD s rodiči dohodnout na tom, že dopravu dětí nepovinně zajistí obdobně jako v případě umístění dítěte do zařízení pro výkon ústavní výchovy (viz § 28), a to v rámci poskytnutí pomoci na žádost rodičů při výkonu jejich práv a povinností podle 9 zákona č. 359/1999 Sb. Obdobně jako v případě převozu dětí služebním vozidlem OSPOD při výkonu soudních rozhodnutí je však nezbytné, aby přepravu dětí na žádost a se souhlasem rodičů umožňovaly příslušné vnitřní předpisy městského úřadu o podmínkách provozu a využívání služebních vozidel. Žádost rodičů o zajištění převozu dětí je určitě vhodné zformulovat v písemné podobě s vlastnoručním podpisem alespoň jednoho z rodičů, nebo o této žádosti pořídit alespoň písemný záznam, pokud rodiče např. s ohledem na svůj aktuální zdravotní stav jsou sice schopni projevit vůli, ale nejsou schopni se podepsat.*

Otázka:

Dotaz se týká odpovědnosti a ochrany pracovníků, kteří se o děti dočasně postarají a pak je automobilem převezou do ZDVOP a je též směřován k existenci oficiální žádosti o umístění (či jiného dokumentu), kterou vyplní OSPOD, než bude tedy smlouva sepsaná.

Odpověď: *Pracovníci OSPOD, kteří na základě žádosti a pověření rodičů zajišťují přepravu dítěte do ZDVOP, jsou v postavení osob, kterým rodiče dočasně svěřili péči o dítě, jeho ochranu a dohled nad dítětem v souladu s § 881 občanského zákoníku. Pracovníci OSPOD jsou tedy během převozu dětí povinni zajišťovat přiměřenou péči o děti a dohled nad nimi, a to způsobem a v rozsahu odpovídajícím věku a stupni rozumové vyspělosti dítěte. Jsou povinni rovněž zabezpečit, aby byly splněny všechny povinnosti spojené s přepravou dětí v motorovém vozidle, zejména co se týče usazení a připoutání dětí v autosedačce, zákazu usazení dětí na předním sedadle apod. Za případnou újmu na zdraví dítěte by dotčení pracovníci OSPOD byli odpovědní jen v případě, že by náležitý dozor nad dítětem zanedbali (viz § 59 odst. 1 písm. g) zákona č. 359/1999 Sb.), nenesou však žádnou objektivní odpovědnost za jakoukoliv újmu, kterou by dítě během převozu utrpělo a kterou nijak nezavinili, ani jí nemohli předejít.*

Otázka:

Je možné ve Smlouvě o úhradě sjednat nižší částku, i když finanční příjem povinné osoby je dostatečný, ale dítě vyžaduje jen minimální péči? Úhrada za péči by pak mohla být např. jen 300,- Kč měsíčně.

Odpověď: *Ano, částku lze snížit nejen s ohledem na možnosti rodičů, ale též s ohledem na potřeby dítěte. Je nicméně nutné nastavit pokud možno objektivní kritéria posuzování situace jednotlivých rodin, která budou vylučovat nerovný či diskriminační přístup vůči jednotlivým klientům a která budou součástí vnitřních pravidel ZDVOP v souladu s úpravou standardů kvality v kritériu 9b přílohy č. 3 k vyhlášce č. 473/2012 Sb. S odkazem na § 42d odst. 2 písm. b) lze stanovit úhradu za kalendářní měsíc v minimální částce 100 Kč.*

Otázka:

Je možné úhradu snížit, i pokud je rodina zadlužená a není schopna platit nastavenou částku za úhradu?

Odpověď: *Ano, viz výše. Úhradu lze nejen přiměřeně snížit až na částku 100 Kč za měsíc (viz výše), ale je dokonce možné i dohodnout, že úhrada nebude vyžadována vůbec. V případě předlužených rodin navíc bude většinou naplněno ustanovení § 42d odst. 1 o obligatorním snížení nebo prominutí úhrady za situace, kdy by po zaplacení úhrady poklesl příjem povinné osoby a s ní společně posuzovaných osob pod součet životního minima a normativních nákladů na bydlení.*

Otázka:

Jaké jsou možnosti, když povinná osoba na podmínky Smlouvy o úhradě nepřistoupí, odmítne ji podepsat nebo je neznámého pobytu a není možné se s ní nijak spojit a sjednat smlouvu?

Odpověď: *V takovém případě je třeba rodiče informovat, že povinnost platby a uzavření písemné smlouvy o úhradě je dána zákonem, a v případě, že úhradu odmítnou, buď věc předána soudu. Odmítá-li rodič zcela jednat ve věci uzavření smlouvy o úhradě nebo nesouhlasí s návrhem smlouvy a smluvním stranám se nepodaří nalézt kompromis, může se provozovatel ZDVOP obrátit na soud s žalobou na nahrazení projevu vůle, kterou se bude vůči rodiči domáhat uložení povinnosti uzavřít smlouvu o úhradě. Součástí žaloby může být rovněž návrh na určení konkrétního obsahu smlouvy, kdy rozhodnutím soudu bude nahrazen projev vůle rodiče s uzavřením úhradové smlouvy ve vymezeném znění. V souladu s § 161 odst. 3 občanského soudního řádu totiž platí, že pravomocné rozsudky ukládající prohlášení vůle nahrazují toto prohlášení.*

Otázka:

Prosíme o sdělení, zda je navrhovaný postup správný. Postup ZDVOP při prodloužení pobytu v případě, kdy je dítě v ZDVOP na základě dohody se zákonným zástupcem ze dne 26. 10. 2021 a dosud se nepodařilo vyřešit situaci dítěte a rodiny. Dohodli jsme se, že ZDVOP podá na tiskopisu MPSV žádost o vydání souhlasu s prodloužením smlouvy o poskytování ochrany a pomoci dítě v ZDVOP, kde si na druhé straně text upraví tak, že *žádá v souladu s § 16b odst. 1 písm. b) ZSPOD o vydání souhlasu s prodloužením smlouvy o poskytování ochrany a pomoci dítěti v ZDVOP – dohody ze dne 26. 10.2021 uzavřené podle § 42 odst. 8 ZSPOD ve znění platném do 31. 12. 2021. K této smlouvě byl Městským úřademvydán souhlas s poskytováním ochrany a pomoci dítěti v ZDVOP na dobu do....., a to vyjádřením důvodnosti ze dne.....*

Odpověď: *Ano, s tímto postupem lze souhlasit.*